

Pas op! Industrie pleit voor wapperende emissieplafonds

22 oktober 2014 | Het Financieele Dagblad | pagina 10

Edwin Woerdman

De directievoorzitter van Tata Steel Nederland, Theo Henrar, wil een hervorming van het Europese systeem van emissiehandel (FD 15 oktober). Hij pleit voor een dynamische toewijzing van emissierechten. De internationaal concurrerende industrie krijgt haar emissierechten dan gratis op basis van werkelijke productie. Dit klinkt goed: 'dynamisch' en op de 'werkelijkheid' gericht klimaatbeleid. Maar het voorstel is nadelig. Wapperende emissieplafonds voor bedrijven leiden tot inefficiënties in het systeem van emissiehandel.

Volgens het voorstel van dynamische toewijzing krijgen bedrijven die meer produceren ook meer emissierechten. Dat is de wereld op zijn kop. Bij een hogere productie neemt immers ook de totale CO₂-uitstoot van het bedrijf toe. Dit bedrijf zou dan juist geprikkeld moeten worden om emissierechten bij te kopen of maatregelen te nemen die de uitstoot verminderen. Toch is dit perverse voorstel door lobbyen onderdeel geworden van het recente SER Energieakkoord. Dezelfde SER verwierp een soortgelijk voorstel overigens nog in een rapport uit het jaar 2000.

Het is begrijpelijk dat de industrie al jaren pleit voor gratis emissierechten op basis van werkelijke productie. Zij concurreren met bedrijven in landen waar (nog) geen prijskaartje aan CO₂ hangt. De Europese ondernemingen ondervinden zo een concurrentienadeel. Daarom krijgen zij ook gratis emissierechten tot het gestelde emissieplafond. Producteren ze meer, dan moeten ze emissierechten bijkopen.

Het voorstel van dynamische toewijzing kleedt dit systeem van emissiehandel juist uit. De 'benchmarks' kunnen weliswaar worden aangescherpt, maar bij productiegroei wordt er hoe dan ook meer CO₂ de lucht in gepompt. Het bedrijf moet dan niet meer emissierechten krijgen, zoals nu wordt voorgesteld. Meer uitstoot moet juist hogere CO₂-kosten met zich meebrengen. Anders wordt in feite CO₂-intensieve productie gestimuleerd. Bovendien betekent het voorstel hogere administratieve lasten, omdat de hoeveelheid emissierechten elk jaar voor 12.000 installaties moet worden aangepast aan de productiecijfers.

Klimaatbeleid kost bedrijven geld, ook Tata Steel. Dat is ook de bedoeling. De uitstoot van schadelijke broeikasgassen moet immers een prijs krijgen. In plaats van wapperende emissieplafonds in te voeren is het efficiënter om vast te houden aan vooraf vastgestelde emissieplafonds per bedrijf. Een hogere uitstoot bij meer productie betekent dan hogere CO₂-kosten, zoals het systeem van emissiehandel beoogt.

Edwin Woerdman is universitair hoofddocent rechtseconomie aan de RUG.